

บทสรุปและขอเสนอแนะ

ความถูกต้องของสมมติฐาน

ตามที่ผู้เขียนได้ตั้งสมมติฐานไว้ 2 ประการสำหรับการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้คือ ประการแรก ลักษณะและวิธีการดำเนินงานเพื่อการเข้าถึงประชาชนของทหารเหมาะสมกับความรับผิดชอบสามารถเข้าถึงประชาชนได้เพียงพอ ประการที่สอง การจัดการของทหารอย่างเป็นระเบียบมีเอกภาพในการบังคับบัญชา มีหน่วยงานคานาภิการพลเรือนโดยเฉพาะ รวมทั้งมีงบประมาณและบุคลากร ตลอดจนมีเครื่องมือเครื่องใช้ครบครัน เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานเพื่อการเข้าถึงประชาชนได้เพียงพอ

สมมติฐานทั้งสองประการดังกล่าวข้างต้น ผู้เขียนได้พิสูจน์ให้เห็นว่าถูกต้องและเป็นความจริงแล้ว ดังหลักฐานซึ่งปรากฏในบทที่ 3, 4, 5 และบทที่ 6 ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ลักษณะและวิธีการดำเนินงาน การดำเนินงานเพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์ควมมาตรการทางการ เมืองนั้น คือการดำเนินงานทุกอย่างที่จะเอาชนะจิตใจประชาชน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือการสร้างความสัมพันธ์อันดีและแนบแน่นระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนเลื่อมใสในรัฐบาลในมากที่สุดและเร็วที่สุดที่จะทำได้ ประชาชนในชนบทโดยเฉพาะในพื้นที่ทางไกลความเจริญหรือพื้นที่ที่ทุรกันดารส่วนใหญ่ตกอยู่ในสภาพยากจนแร้นแค้น ไม่ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการปกครองอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นการดำเนินงานพัฒนาต้องกระทำพร้อมกันไปทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม คือการพัฒนาทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจไปในเวลาเดียวกันจึงจะได้รับความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งในบทที่ 3 และที่ 4 ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานของทหารระดับกองบัญชาการทหารสูงสุดและทหารกองทัพบกที่ 1 สรุปได้ว่า การดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจ ใ้แก่การพัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมตอระหว่างตำบลและหมู่บ้านต่าง ๆ ให้ประชาชนเกิดความสะดวกในการติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกัน การสร้างเขื่อนกั้นน้ำ เาะ

บอบาคาล เพื่อผลในทาง เกษตรกรรม ส่งเสริมและฝึกอาชีพให้แก่ราษฎรทุกสาขา โดยเฉพาะสาขา เกษตรกรรมซึ่งราษฎรส่วนใหญ่ยึดเป็นหลักในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ราษฎรมีการครองชีพที่มั่นคงขึ้น การเมืองได้แก่การฝึกอบรมให้ราษฎรมีความรู้อย่างเข้าใจในระบบการปกครองอย่างถูกต้อง รวมทั้งการดำเนินงานของฝ่ายตรงข้ามที่พยายามก่อให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ การฝึกอบรมให้ราษฎรมีความสามัคคี รักหมู่คณะและเป็นแกนกลางที่จะช่วยให้รัฐบาลได้ทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของฝ่ายตรงข้ามได้ทันเวลาที่ คำนึงถึงผลประโยชน์ของราษฎรได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและมีขีดความสามารถที่จะป้องกันตนเองและหมุ่บ้านจากการรุกรานของผู้ออกการร้ายคอมมิวนิสต์ และภัยจากโจรผู้ร้ายอื่น ๆ รวมทั้งการส่งเสริมให้ราษฎรได้รับการศึกษา การสาธารณสุข ความบันเทิง และการให้ความช่วยเหลือยามฉุกเฉิน กรณีเกิดภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม และภัยที่เกิดจากการรุกรานของเพื่อนบ้านตามชายแดน เป็นต้น การดำเนินงานของทหารมีลักษณะของการวิเคราะห์ภารกิจโดยเอาประเภทของ เป้าหมายเป็นตัวตั้ง แล้วกำหนดงานขึ้นในหมุ่บ้าน เป้าหมายรวมทั้งการพิจารณากำลังพล หน่วยงาน เครื่องมือ เครื่องใช้ ขีดความสามารถของหน่วยงานและอุปกรณ์ที่มีอยู่ที่จะนำไปใช้เพื่อการปฏิบัติงานต่อหมุ่บ้าน เป้าหมายตามขั้นตอนอย่างมีระบบ ความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ปฏิบัติการที่จะให้การสนับสนุนและการทำแผนดำเนินงานที่มีเอกภาพในการบังคับบัญชาให้เหมาะสมกับเวลา สถานที่และสถานการณ์ การเตรียมการก่อนเข้าปฏิบัติงาน มีการแบ่งหน้าที่ ชักซ้อมความเข้าใจ และเตรียมการเรื่องธุรการต่าง ๆ การคัดเลือกบุคคลที่จะปฏิบัติงานตรงคทาง การเมืองอย่างเหมาะสม เช่น การศึกษาคือ ความประพฤติดี งามดีและมีความสามัคคี สามารถสร้างความมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ปัจจุบันจึงกล่าวช่วยเสริมสร้างให้การทำงานของทหาร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การจัดองค์การของทหาร การจัดองค์การอย่างมีระเบียบทำให้กลุ่มทหารสามารถดำเนินงานต่าง ๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพ ลักษณะสำคัญของการจัดองค์การที่ทำให้ทหารสามารถปฏิบัติงานด้านกิจการพลเรือนได้อย่างดีนั้น สรุปได้ดังนี้คือ องค์การประกอบด้วยส่วนราชการต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อองค์การ การบริหารงานในองค์การมีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบการงานและประเภทของงานไว้อย่างเป็นระเบียบ ระเบียบกองทัพบกจัดแบ่งส่วนราชการ เป็นส่วนต่าง ๆ ตามลักษณะงาน ทำให้มีการประสานงานกันเป็นอย่างดี งานไม่ก้าวกายกัน สามารถมองเห็นสายการบังคับ

บัญชาและช่วงการบังคับบัญชาได้อย่างชัดเจน การจัดการของทหาร เป็นไปในลักษณะของการรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง และลักษณะของศูนย์อำนาจนี้จะอยู่ในทุกระดับของสายการบังคับบัญชา ทำให้สายการบังคับบัญชาสั้น การวินิจฉัยสั่งการและการปฏิบัติสามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว ทำให้มีเอกภาพในการบังคับบัญชา การกำหนดรูปแบบหรือแผนการดำเนินงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้ถ่ายทอดการเข้าใจในภารกิจ เป้าหมาย ตลอดจนการปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายอย่างถูกต้อง

ลักษณะพิเศษของการบริหารงานห้องการฝ่ายพลเรือนไม่มี ใดแก่การจัดให้มีฝ่ายอำนาจการหรือฝ่ายเสนาธิการอยู่ในทุกระดับของสายการบังคับบัญชา หน้าที่รับผิดชอบของฝ่ายเสนาธิการใดแก่การให้ข่าวสารที่ถูกต้อง ประมวล วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ให้แก่ผู้บังคับบัญชา รวมทั้งวางแผนกำหนดนโยบาย จัดทำประมาณการต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสียและขอเสนอแนะ ข้อคิดเห็น รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดให้ผู้บังคับบัญชาตัดสินใจ ทำให้การวินิจฉัยสั่งการของผู้บังคับบัญชาเป็นไปโดยถูกต้องและรวดเร็ว ลักษณะพิเศษของการบริหารงานเช่นนี้ทำให้แผนการดำเนินงานและการสั่งการตามโครงการต่าง ๆ เพื่อการเข้าถึงประชาชนเป็นไปอย่างถูกต้องรัดกุม และมีประสิทธิภาพดีกว่าการดำเนินงานของฝ่ายพลเรือน ซึ่งไม่มีฝ่ายเสนาธิการอยู่ในองค์การที่จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของผู้บังคับบัญชา ให้การวินิจฉัยสั่งการ เป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็ว

คานการบริหารงานบุคคล องค์การทหารประกอบด้วยบุคคลที่มีขีดความสามารถสูง ทั้งระดับทหารชั้นประทวนและนายทหารสัญญาบัตรซึ่งต้องผ่านการคัดเลือกอย่างพิถีพิถันก่อนที่จะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งขององค์การ และเมื่อเข้ามาอยู่ในองค์การแล้วยังได้รับการพัฒนาให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพอยู่ตลอดเวลา จากสถานศึกษาต่าง ๆ ภายในองค์การซึ่งมีอยู่ทุกระดับของตำแหน่งหน้าที่การงานและมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งองค์การฝ่ายพลเรือนไม่สามารถเทียบเทียมได้ นอกจากนี้กลุ่มนายทหารสัญญาบัตรส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันหลักของกองทัพแห่งเดียวกัน คือโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และนายทหารกลุ่มใหญ่นี้เอง เป็นผู้ควบคุมกลไกสำคัญ ๆ ขององค์การไว้เกือบทั้งหมด องค์การจึงประกอบด้วยบุคคลที่มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความใกล้ชิดกันมากที่สุด ทำให้องค์การมีความมั่นคง มีวินัย มีการเคารพเชื่อฟังผู้นำตามสายการบังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด และมีการประสานงานกันอย่างแน่นแฟ้น องค์การจึงเป็นระเบียบ ทำให้การ

ดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานในองค์กรเพิ่มขึ้น
 งานรับผิดชอบเกี่ยวกับประชาชนอย่างกว้างขวาง คือการจัดตั้งกองกิจการพลเรือนขึ้นใน
 ระดับกองทัพอากาศ ทำให้การดำเนินงานของทหารกองทัพอากาศต่าง ๆ มีความคล่องตัวขึ้นทั้งในค่านับ
 บุคคล งบประมาณ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน

สำหรับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานนั้น เป็นงบประมาณที่มีไว้สำหรับการดำเนินงาน
 เกี่ยวกับประชาชนโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นงบประมาณของหน่วยเหนือคือกองอำนวยการรักษาความ
 มั่นคงภายใน มีไว้เฉพาะการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์โดยตรง นอกจากนี้
 งบประมาณในการดำเนินงานต่าง ๆ ยังได้รับจากท่านอื่น ๆ อีก เช่น จากผู้มีจิตศรัทธาบริจาค
 เป็นต้น งบประมาณจึงมีเพียงพอแก่การดำเนินงานในลักษณะของงานเป็นตัวกำหนดงบประมาณ
 หมายถึงแผนและโครงการต่าง ๆ เมื่อถูกกำหนดขึ้นจะได้รับการสนับสนุนในเรื่องงบประมาณอย่าง
 เพียงพอ สำหรับบุคคลากรที่เข้าร่วมปฏิบัติงาน ประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายที่มีความรู้ความ
 สามารถชำนาญพิเศษในวิชาชีพของตน ส่วนบุคคลากรในส่วนที่เกี่ยวกับตัวทหารเองนั้น นอกจาก
 ตามสายงานปกติจะได้รับการฝึกอบรมเพิ่มพูนสมรรถภาพให้เป็นผู้มีขีดความสามารถสูงอยู่ตลอดเวลา
 แล้ว ในการดำเนินงานเพื่อการเข้าถึงประชาชนยังได้รับการฝึกอบรมให้เป็นผู้มีคุณภาพก่อนที่จะออก
 ไปปฏิบัติงานในพื้นที่ เช่น การแต่งกาย การประพฤติปฏิบัติตนขณะปฏิบัติหน้าที่ การวางตัวให้เหมาะ
 สมเพื่อให้สามารถเข้ากับประชาชนได้อย่างแนบแน่น การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนด้วย
 การให้การช่วยเหลือต่าง ๆ และปฏิบัติการทางจิตวิทยา ขอพิจารณาสำหรับผู้ปฏิบัติงานของ
 ฝ่ายทหารนั้น ตามปกติทุกคนจะปฏิบัติหน้าที่หลักของทหารในกองทัพอยู่แล้ว และเจ้าหน้าที่ชุดเดียวกัน
 นี้จะทำหน้าที่ในสายงานของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในไปควบในขณะเดียวกัน เพราะ
 ฉะนั้นจึงไม่มีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนตัวบุคคลผู้ดำเนินงาน อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ของ
 ทหารได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีประสิทธิภาพและทันสมัยอยู่เสมอ เช่น อุปกรณ์ดานการ
 ก่อสร้างของหน่วยทหารช่าง ซึ่งสามารถสร้างถนนหนทางได้เช่นเดียวกับบริษัทเอกชน มี
 ผลงานเป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชน เมื่อคราวนำท่วมกรุงเทพมหานคร เมื่อปี พ.ศ. 2518 และ
 พ.ศ. 2521 งานการสื่อสารมีเครื่องมือสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสามารถติดต่อกันได้รวดเร็วทั่ว
 พื้นที่รับผิดชอบ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้เป็นปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้การดำเนินงานของ
 ทหารได้รับผลยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

การเข้าถึงประชาชนเป็นการเอาชนะจิตใจประชาชน เพื่อหวังผลในการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ด้วยมาตรการทางการ เมืองตามนโยบายเอาการ เมืองนำการทหารนั้น ปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันว่า เป็นมาตรการ เดียว เท่านั้นที่จะนำไปใช้ในการต่อสู้กับพรรคและแนวร่วมของคอมมิวนิสต์ สามารถหยุดยั้งการขยายตัวทั้งการ โฆษณาชวนเชื่อและการใช้กำลังที่จะนำไปสู่สงครามประชาชนได้ การที่จะใช้เจ้าหน้าที่ทหารฝ่ายเดียว ถึงแม้จะมีประสิทธิภาพในด้านการล่าสังคน การจับองค์การ การบริหารงานดีกว่าหน่วยงานอื่น ๆ ย่อมไม่ได้รับผลสำเร็จอย่างเต็มที่ เพราะการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์เป็นงานระดับชาติ การที่จะทำให้อนโยบายการ เมืองนำการทหารได้รับผลอย่างสมบูรณ์ ควร เป็นหน้าที่ของส่วนราชการทุกฝ่ายที่จะต้องให้ความร่วมมือกันอย่างเห็นยวแน่นอน โดยร่วมกันพิจารณาและหาวิธีการแก้ไขอุปสรรคข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ปรากฏในอดีตให้หมดสิ้นไป อันจะทำให้งานด้านการ เข้าถึงประชาชนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การดำเนินงานเพื่อการ เข้าถึงประชาชนของทหารนั้น เพิ่งจะได้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง เมื่อไม่นานมานี้เอง และดำเนินงานเฉพาะกลุ่มหรือหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบโดยตรงเท่านั้น ส่วนทหารหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับประชาชนอาจไม่รุ้ทราวย้ำเข้าไปว่าในองค์การของคนที่มีการดำเนินงานในการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์อย่างไร ฉะนั้น เมื่อทหารได้เข้ามามีบทบาทในการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์อย่าง เต็มตัวแล้ว ก็ควรจะให้บุคคลทุกคนในองค์การได้มีส่วนรับทราบนโยบายการดำเนินงานและร่วมมือในการปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งหน่วยเหนือหรือกองทัพบกควรกำเนิการดังนี้

1. จัดทำแนวความคิดและนโยบาย สรุปสาระสำคัญในการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ด้วยมาตรการทางการ เมืองนำการทหาร แจกจ่ายตามหน่วยงานต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการตรวจสอบและประเมินผลอยู่เสมอ

2. ในระดับกองทัพบกควรกำหนดเรื่องการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ ด้วยมาตรการทางการ เมืองหรือแนวนโยบายลงร เข้าถึงประชาชนไว้ในหลักสูตรของโรงเรียนเหล่าทุกระดับ เพื่อให้ทุกคนได้รับความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง ในขณะที่เดียวกันควร เปิดหลักสูตรเร่งรัดสำหรับผู้บังคับหน่วยระดับบริหารชั้นสูง เป็นการประจำ เพื่อให้นายทหารทุกคนได้ผลิตเปลี่ยนแปลง

หมุนเวียนกันเข้ารับทราบนโยบายและแนวความคิดใหม่ ๆ พร้อมทั้งมีการสัมมนาแนวนโยบายสำหรับแผนการดำเนินงานในชั้น ๆ ท่อ ๆ ไปให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

3. บุคคลที่จะบรรจุให้ทำหน้าที่ฝ่ายกิจการพลเรือนจะต้องได้รับการคัดเลือกอย่างพิถีพิถัน เช่น เป็นคนมีจิตใจสุขุมเยือกเย็น เป็นคนที่มีจิตใจชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติงาน มีความคิดริเริ่มและมีศิลปะในการเข้าคลุกคลีกับประชาชน และจะต้องมีเวลาอยู่ในตำแหน่งนานพอควรที่จะสามารถพัฒนาประสบการณ์ให้สูงขึ้นได้ กองกิจการพลเรือนไม่ควรเป็นกองสำหรับบุคคลหน่วยงานอื่นที่ย้ายเข้ามา เพื่อแสวงหาคำแหน่งหรือยศที่สูงขึ้นสำหรับเป็นบันไดไปสู่ตำแหน่งและยศที่สูงขึ้นในหน่วยงานอื่น หากเป็นเช่นนั้นจะทำให้การทำงานขาดตอน คนที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่อาจขาดขวัญและกำลังใจและทำให้งานไม่ได้รับผลอย่างแท้จริง

4. ควรกำหนดให้มีโรงเรียน การป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ควมมาตรการทาง การ เมืองขึ้นโดยเฉพาะในทุกส่วนราชการ เพื่อพัฒนาคนให้พร้อมที่จะเข้าร่วมในโครงการต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีการปฐมนิเทศหรือฝึกอบรมบุคคลากรทุกครั้งที่จะดำเนินงานแต่ละโครงการตามที่มีการปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

5. มอบหมายให้แม่ทัพภาคต่าง ๆ ในฐานะเป็นผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงภายในของภาคนั้น ๆ รับผิดชอบทำแผนและโครงการ เข้าถึงประชาชนโดยรวมพิจารณากับผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดซึ่งสังกัดอยู่ในกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน เมื่อได้แผนและหลักในการดำเนินงานเพื่อการ เข้าถึงประชาชนแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำเอารายละเอียดในแผนซึ่งตนรับผิดชอบเสนอต่อกระทรวงมหาดไทย พร้อมทั้งให้หัวหน้าส่วนราชการของทุกกระทรวงในจังหวัดนั้น ๆ ส่งรายละเอียดต่าง ๆ ในแผนดังกล่าวไปยังกระทรวงที่เป็นหน่วยต้นสังกัดของตน ซึ่งกระทรวงต้นสังกัดจะได้นำมาพิจารณาร่วมกับกระทรวงอื่น ๆ เพื่อบรรจุแผนการดำเนินงานไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติต่อไป การดำเนินการตามแนวความคิดนี้จะทำให้เกิดผลดีในการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์มากขึ้น เพราะเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ จะมีแผนการดำเนินงานเพื่อการ เข้าถึงประชาชนในลักษณะหรือแนวเดียวกันอย่างชัดเจน เพราะเป็นแผนซึ่งอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตัวแม่ทัพภาคสามารถที่จะใช้ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะคนที่ได้จากตนได้อย่างเต็มที่ ไม่เกิดอุปสรรคข้อขัดข้องในเรื่องกำลังคนและงบประมาณอย่างที่ เป็นมาในอดีต

6. การจัดให้มีหน่วยงานซึ่งทำหน้าที่ฝ่ายกิจการพลเรือนประจำอยู่เป็นการถาวร และทำหน้าที่ในโดย เฉพาะในพื้นที่ที่ทุกกันการหรือพื้นที่อยู่ในเขตแทรกซึมของผู้ออกการรายคอมมิวนิสต์ทุกพื้นที่ เพราะนอกจากจะทำให้ขวัญและกำลังใจของประชาชนดีขึ้นแล้ว ยังทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปโดยต่อเนื่องและได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างมาก เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หน่วยงานของทหารซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับประชาชนจะอยู่ในส่วนกลาง เมื่อออกพื้นที่ไปปฏิบัติการตามแผนและโครงการต่าง ๆ เสร็จแล้วก็จะกลับมาสู่ที่ตงตามเดิม ทำให้ขาดการติดต่อกับประชาชนอยู่ตลอดเวลา งานบางโครงการ เมื่อดำเนินงานเสร็จแล้วก็ไม่ได้กลับไปพบปะหรือติดต่อกับประชาชนอีกเลย ทำให้งานที่ทำไปแล้วแม้จะใคร่รับผลดีแต่ไม่ใคร่รับผลในระยะเวลา เพราะประชาชนจะเกิดความรู้สึกวาทหารมาทำงานเพื่อให้พบนหน้าหรือรับผิดชอบไปเท่านั้น ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับฝ่ายพลเรือน ในค่านักปฏิบัติงานซึ่งส่งเขาไปอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ไม่ควรจะให้ประจำอยู่ในพื้นที่นั้น ๆ นานเกินควร เพราะจะทำให้จิตใจเสื่อมโทรมหรือลดความกระตือรือร้นลงได้ ควรสับเปลี่ยนหมุนเวียนตัวบุคคล เพื่อให้เกิดการแข่งขันในการปฏิบัติหน้าที่และได้บุคคลที่มีคุณภาพอยู่ตลอดเวลา

7. นโยบายการ เข้าถึงประชาชนเพื่อการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์นี้ เป็นนโยบายระดับชาติ ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันจึงจะได้ผล สำหรับการดำเนินงานของทหารกองทัพอากาศที่ 1 ในปัจจุบันยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบ รวมทั้งประชาชนทั่ว ๆ ไป ได้ทราบจุดประสงค์และนโยบายอย่างแน่ชัด การทำงานของทหารซึ่งอยู่ในวงแคบจำกัดพื้นที่ เฉพาะในเขตแทรกซึมของผู้ออกการรายคอมมิวนิสต์เท่านั้น ทำให้ประชาชนซึ่งอยู่ในพื้นที่ภายนอกไม่ทราบว่าทหารมีการดำเนินงานอย่างไร ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของทหาร เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง ก่อนดำเนินงานทุกครั้งควรจะได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยผ่านทางสื่อสารมวลชนทั้งวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ และขณะดำเนินงานควร เชิญสื่อมวลชนรวมทั้งบริการประชาชนที่สนใจไปดูการปฏิบัติงานของทหารในพื้นที่ปฏิบัติการ ให้ประชาชนได้รู้เห็นข้อเท็จจริง การดำเนินการ เช่นนี้จะทำให้ได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากประชาชนมากขึ้น ขณะเดียวกันจะเป็นตัวอย่างแก่หน่วยราชการอื่นที่จะนำแนวทางการปฏิบัติงานไปใช้ในหน่วยงานของตน เพื่อให้เกิดผลดีแก่ส่วนรวม นอกจากนี้จะเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างทหารกับประชาชนที่สนใจ และสื่อมวลชน เป็นการ เข้าถึงประชาชนไปทั่วในทั่ว

การศึกษาวิจัยถึงบทบาทของทหารกองทัพอากาศที่ 1 กับการดำเนินการ เพื่อการ เข้าถึง ประชาชนในทันที เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการชี้แจงให้ใหญ่สนใจ สามารถศึกษาวิจัยการดำเนินงานของ ทหารในพื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของประเทศซึ่งมีหลักและวิธีการดำเนินงานแตกต่างกันออกไปตามสภาพของ พื้นที่และสิ่งแวดล้อมได้อย่างกว้างขวาง วิธีการที่ดีที่สุดคือการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบการดำเนินงาน ของทหารกองทัพอากาศต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันมีถึง 4 กองทัพอากาศ จะทำให้เห็นการดำเนินงานของทหาร แต่ละกองทัพอากาศและประสิทธิภาพของการทำงานของทหารชัดเจนขึ้น การดำเนินงานป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์จะยังไม่ยุติลงใครง่าย ๆ เพราะคอมมิวนิสต์ดำเนินการรบนอกแบบอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้น ทราบใ้ที่คอมมิวนิสต์ยังคงมีอยู่ในประเทศไทย ทหารก็จะต้องยังมีบทบาทต่อไป ขอคิดเห็นและขอเสนอแนะข้างตนเป็นเพียงขอคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งผู้ศึกษาต่อจากผู้เขียน อาจมีข้อเสนอแนะและขอคิดเห็นที่ดีกว่าหรือมีประโยชน์มากกว่า ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานเพื่อการ เข้าถึงประชาชนของทหารมีประสิทธิภาพมากขึ้น...